ANUL XIII. No. 18. 15—30 SEPTEMBRIE 1936

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE DIN BUCUREȘTI

REDACȚIA: Arhiepiscopia Bucureştilor Secția culturală

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

ABONAMENTUL: Pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an; pentru cântăreți și paracliseri 100 lei.

ADMINISTRAȚIA: Arhiepiscopia Bucureştilor Secția economică

FERICIȚI CEI CURAȚI CU INIMA...

Omului în genere i-se poate vorbi cu cuvântul. Iar cel mai convingător glas pentru sufletul lui, este glasul inimii noastre. Când creștinului i-se vorbește de păstorul său sufletesc numai cu vorba, sufletul său rămâne nemișcat. Dar când duhovnicul său sufletesc, alătură de cuvântul său plin de înțelepciune creștină și căldura inimii sale, care are în dosul său și fapte creștinești, atunci sufletul său devine maleabil ca și ceara curată de albină, pe care poți imprima voința lui Dumnezeu.

In conștiința acestei condițiuni duhovnicești pentru sine, păstorul de suflete, începe a lucra cu păstoriții săi după cuvintele neîntrecutului pedagog al creștinătății, care spunea: „Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumne-

I. P. Sf. Patriarh Miron cu ciobanul Petre Lupu la Mănăstirea „Negru Vodă" din Câmpulung-Muscel, August 1936.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

zeu“... (Matei V. 8). Curăţenia inimii, înălţarea inimii noastre, este una din esenţialele condiţiuni, a oricărui suflet, spre a putea vedea pe Dumnezeu.

Cum spunea fericitul Augustin, sufletul omenesc trebue să fie curat, ca şi oglinda strălucitoare. După cum când oglinda nu s'a şters, nu mai reflectează figura omului, asemenea când păcatul este în om, Dumnezeu rămâne nevăzut pentru el.

In timpul sfintei Liturghii, Preotul se adresează înainte de sfinţirea darurilor, cu cuvintele: „Sus să avem inimile“. *Căci fără această înălţare a inimii, nu poţi înţelege săvârşirea marelui mister, Deaceia Sfântul Ciril al Ierusalimului, explica în cateheza V-a mistagogică ce înseamnă cuvintele acestea, căci cum spuneau şi Constituţile Sfinţilor Apostoli, catehumenii nu pot asista la mistere, până nu-şi vor fi curăţit inima de ori şi ce răutate, urăciune şi necurăţenie (Cartea VII cap. 40).*

Iată de ce toată lumea se aşteaptă să vadă la preot, apostol al satului, în primul rând această curăţenie de inimă. Iar când aude că se poate găsi undeva o inimă caldă şi iubitoare pentru orice suferinţă omenească, aleargă creştinul peste munţi, dealuri şi văi zile întregi, să o găsească, să o vadă, să se încălzească de puterea ei.

Deaceia ca păstori de suflete, se cade în primul rând să ne păstrăm această curăţenie a inimii, neprihănită de noroiul patimilor omeneşti, spre a putea privi în sus pe Dumnezeu şi lângă noi poporul drept-credincios. Căci apropierea poporului de noi, arată că el este un judecător nepărtinitor şi nu ne părăseşte, când sufletul din dragoste îl punem lângă el şi suferinţele lui.

Istoria Creştinismului şi cazurile întâmplătoare din zilele noastre, ne confirmă aceasta cu exemple reale.

Consilier

BISERICA UNIVERSITĂŢII DIN BUCUREŞTI

Pe ziua de 1 Nov. 1935, I. P. S. Patriarh a numit ca titular al acestei biserici pe Cuc. preot Paraschiv Angelescu, fost timp de cinci ani superiorul bisericii române dela Sofia şi paroh al bisericii Sfinţi din Capitală. Tot pe această dată, I. P. S. Patriarh a destinat această splendidă biserică din centrul Capitalei, cedată Patriarhiei Române, resp. Sf. Arhiepiscopii a Bucureştiului, de actuala conducere a U.R.S.S., studenţilor şi profesorilor Universităţii din Bucureşti pentru împlinirea cerinţelor lor religioase. Acest lucru a fost aprobat şi de Onor. Minister al Cultelor, care a dat în acest sens şi o decizie ministerială privitoare la noua ei destinaţie şi la plata personalului. Punerea bisericii la dispoziţia profesorilor şi a studenţilor bucureşteni a mişcat adânc şi despre aceasta s'a vorbit la timp în termenii cuveniţi. Adresa prin care d. rector N. Gheorghiu răspunde I. P. S. Patriarh pentru această înaltă purtare de grijă, este concludentă.

Intrată în această nouă situaţie, biserica s'a bucurat şi se bucură de mult sprijin moral şi material, atât cât este cu putinţă astăzi, din partea Universităţii. Astfel, d. rector a luat asupra rectoratului plata luminii electrice, a apei, a combustibilului necesar, a acordat ajutoare de Paşti, în valoare de 8.100 lei studenţilor corişti ai bisericii, iar în ultimul timp, în urma cererii insistente a preotului paroh şi a P. C. părinte I. Mihălcescu, decanul Fac. de Teologie, d. rector a promis că va destina o sumă de 5.000 lei lunar pentru ajutorarea celor 30 studente şi studenţi care compun corul.

In ziua de 18 Nov. 1935, a luat fiinţă corul mixt al studenţilor, compus în prezent din 30 persoane sub dirigenţia studentului în teologie Nicolae Trifu. Cu excepţia sfintelor sărbători ale Naşterii şi Invierii Domnului, când studenţii se duc acasă în provincie, corul se prezintă în excelent de bune condiţiuni de ansamblu, conştiinciozitate şi disciplină.

In urma cererii preotului paroh, I. P. S. Patriarh a numit în cele două posturi de cântăreţi nou înfiinţate pe domnii: Ilie M. Dediu, student în teologie şi Filimon Şevcenko, fostul diriginte şi cântăreţ al bisericii pe timpul ruşilor.

In urma cererii preotului paroh, Onor. Minister al Cultelor a înzestrat biserica cu cărţi româneşti de ritual în valoare de 15.146 lei.

Aproape în fiecare Duminică şi sărbătoare s'au ţinut predici la biserică de: preotul paroh

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

P. Angelescu, P. C. preot Haralambie Roventa, prof. universitar; p. c. preot dr. M. Bulacu, referent cultural; pr. dr. Aurel Crăciunescu, pr. Dem. Gh. Ciocan, dr. Gh. Cronț, Const. Pavel, Nicolae Grecu, Ilie M. Dediu și alții.

Pentru împlinirea nevoilor religioase ale foștilor credincioși, emigranții ruși, preotul Paraschiv Angelescu le face, cu încuviințarea I. P. S. Patriarh, vecernia și utrenia — în fiecare Sâmbătă seara, în slavonește jumătate și jumătate românește, iar parastasele și spovedania tot în slavonește, ceiace mulțumește nespus de mult pe acești credincioși.

Cu ocazia Sfintelor Sărbători ale Invierii, preotul paroh a spovedit și a împărtășit mai mult de 3000 credincioși, studenți, studente, români și ruși împreună. Aceasta însemnează că biserica a luat viață plină și își îndeplinește în întregime menirea.

Preotul paroh i-a adus o mulțime de îmbunătățiri ca: reparații interioare de aproape 10.000 lei proveniți din vânzarea lumânărilor, a strâns vestmintele, cărțile, covoarele, icoanele și toate obiectele bisericii de pe unde fuseseră înstrăinate, a dat afară din subsolul bisericii pe „locatarii“ ruși cu familiile respective și a pus o ordine desăvârșită în mersul întreg al bisericii.

Ajutat de d. prof. universitar V. Ispir, a dat și un concert religios— cu corul mixt studenși un concert religios — cu corul mixt studenzino“, care a avut un foarte frumos succes, concertul fiind primul de această natură.

Sunt organizate acum — înainte de vacanță — încă două concerte religioase și naționale la Universitate și în cadrele „lunii Bucureștiului“.

Pentru toamnă, preotul paroh are un întreg program de activitate privind catehizarea studențimii române-creștine în cadre strict bisericești. Acest program a fost prezentat I. P. S. Patriarh și-și așteaptă aprobarea.

Cronicar.

PENTRU CATEHEȚI ȘI EDUCATORI

SĂ NE APROPIEM MAI MULT DE COPII!

Sunt în învățământul primar de 20 de ani.

O treime din viața mea am petrecut-o printre copii, mai ales că bunul Dumnezeu, în marea Sa milostivire, m'a dăruit cu o familie compusă din 9 copii, deci copii acasă,... copii la școală.

Totuși, nu pot afirma că-i cunosc perfect, căci copiii sunt o minune a Inaltului Creator. Ei sunt florile vieții însă. Pe drum, sau la școală, unde-i văd, mă duc la ei, sau vin ei la mine și stăm de vorbă împreună.

Privesc cu drag în ochii lor limpezi — și văd cerul cu toate frumsețile creației. Copiii nu sunt ghiulele, cum zic unii, ci sunt aripi ce te înalță.

Nu te îmbătrânesc înainte de vreme, ba din contră îți conservă tinerețea și-ți lungește viața. Totul depinde — cum îi privești?!

Ii urăști? — ei fug, însă iau cu dânșii iubirea, inocența, drăgălășenia, căldura; rămâi posomorît și rece!

Ce greșeli fac unii învățători, că se poartă prea aspru cu copiii, distrugându-le individualitatea și acea minunată zestre sufletească dată de Creator. Cu atât mai mult unii preoți.

Am rămas uimit când am cetit, că la un liceu din Moldova, câțiva elevi au făcut cerere în scris de a trece la altă confesiune părăsind ortodoxismul din cauza preotului profesor de religie care-i persecuta. Este trist cazul!!

Chiar dacă ar fi fost și cauze extreme, greșeala rămâne tot a preotului educator, căci *nu s'a apropiat sufletește de elevi.*

Sfinția sa trebuia a ști că, religia nu este matematică sau geografie. Ea este legătura sfântă între suflet și Dumnezeu; iar preotul să betoneze această legătură cu cimentul dragostei, blândeței și bunătății creștinești.

Preotul catehet trebue să fie iubit, nu numai respectat. Lecția de religie să fie cât mai plăcută și interesantă.

Au trecut 20 de ani de când am părăsit băncile seminarului, dar și astăzi, prin fața minții mele apare blânda figură a eminentului profesor de pedagogie d-l Gh. Antonescu. Ora d-sale era una din cele mai plăcute. Il așteptam cu drag. Intotdeauna apărea blând și zâmbitor. Era îngăduitor cu toți. Intrând în fondul lecțiunii — devenea tot atât de plăcut și lecția atât de interesantă, încât sunetul clopotului de ieșire ne întrista!

La despărțirea definitivă, când ne-am luat rămas bun, au lăcrimat elevii împreună cu bunul lor profesor!

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Noi am fost seria despre care scrie Părintele Bulacu în Pedagogia creştină ortodoxă, cu care eminentul profesor a făcut acele exerciţii morale şi experienţe pedagogice.

Au trecut 20 de ani de atunci. Ne-am despărţit. Nu ne-am mai întâlnit; totuşi figura blândă a d-lui Antonescu îmi pare ori de câte ori predau elevilor mei, căci s'a eternizat în suflet metodul întrebuinţat de d-sa.

S'a vorbit în conferinţele generale de metodul religiei.

Unii fraţi preoţi, foarte muncitori dealtfel şi zeloşi — au venit cu câte 10-15 coale scrise—cu un potop de citate de la pedagogii lumii moderne şi antice. Totuşi metodul adevărat este în fiecare din noi.

Apropie-te mai mult de copil; observă-l cu atenţiune, iubeşte-l, şi îndată, fără să vreai îţi apare şi metodul; căci de multe ori copilul te îndreaptă. El îţi arată că ai greşit calea. De îndată ce, în ora de religie, observi copiii că desemnează sau picotează, nu te necăji, nu sbiera şi mai *ales nu bate,* căci atunci ai dărâmat *totul!!*

Să ştii, că vinovatul eşti Sf. Ta. N'ai avut metod.

Mai bine întrerupe lecţia. Fă o cântare religioasă, etc., sau dă-le recreaţie, dacă te simţi indispus. Foarte bine redă Părintele Bulacu unele scene petrecute la o rugăciune în P. C. Ort.

Aşa este.

Acum se redeschid şcoalele, şi, dacă vrem ca munca noastră să fie rodnică, prima condiţie este *să ne apropiem mai mult de copii.* Apropiindu-ne de ei — îi vom putea cunoaşte. Cunoscându-le fondul lor sufletesc, vom găsi şi metoda adevărată de a educa tineretul de astăzi creind din ei adevăraţii eroi ai moralei — nu ai revolverului.

Trebue a le arăta şi a-i convinge că ancora vieţei lor trebue aruncată şi înfiptă în înălţimea cerului etern — nu în pământul cel trecătoor.

Preot TRAIAN POPESCU
Invăţător.
Preşedintele cercului pastoral Fierbinţi-Vlaşca.

PROBLEME PASTORALE

UN PASTOR MODEL

de Preotul GR. PETROV.

Din casă în casă.

Viaţa îşi urmează cursul ei. Vine toamna. Insereazǎ de vreme. In sat plictiseală. Muncitorii se întorc de pela şase dela muncă şi nu ştiu ce să mai facă. Părintele Ioan umblă din casă 'n casă. Stă de vorbă cu oamenii, întreabă de nevoile lor şi dă sfaturi. Pe-alocurea găseşte certuri şi dihonii în familie. Părintele Ioan povăţueşte cu blândeţe:

— Familia, gospodăria, dragii mei, e ca un cuib şi cine intră în cuib, caută adăpost de frig şi vreme rea; caută căldurică, linişte, odihnă. Păsărica îşi rupe fulgi depe pieptul său şi aşterne cuibul. Iar noi, oamenii, aducem sfezi în familie, certuri şi ocări şi umplem cu ele toată casa. Ar trebui să ne stăpânim. Intâi de alţii, şi-apoi de noi să ne îngrijim. S'aducem în cuib mai mult puf, mai multă blândeţe în familie. Mă uit la voi şi mă cuprinde jalea. Viaţa Dumnezeu ne-a dat-o, să nu ticăloşim bunul Domnului.

In altă casă bătrâna mamă, de pildă, de mult e greu bolnavă. Zace de vreo doi ani în pat, geme, ofteazǎ, ocărăşte şi nu dă pace nimănui în casă. Părintele Ioan o sfătueşte şi pe ea.

— Şi de ce păcatu' ăsta pe capu' meu, părinte? — cârteşte ea. — Mai bine-ar fi să mor. Vai de capu' meu, ticăloasa de mine!

— Nu pui bine întrebarea, mamă Irină, — zice liniştitor părintele Ioan, luând-o de mână. — Nu „de ce", ci „pentru ce" trebue să întrebi. Oameni ticăloşi nu-s înaintea lui Dumnezeu. Dumnezeu dă la toţi talanţi, dă fiecăruia talantul său. Boala ta este pentru tine un talant, numai să ştii cum să slujeşti cu el lui Dumnezeu. Am cetit eu mai deunăzi că undeva, într'un sat, era un om foarte bolnav, şi-a zăcut treizeci şi opt de ani. Gândeşte-te, mamă, treizeci şi opt de ani a zăcut în pat. Ce era să facă el bietul? Ce fel de talant putea să fie boala asta pentru el? Şi totuşi el şi din boala asta a făcut un talant şi-a slujit cu el lui Dumnezeu şi oamenilor. Se ruga el să i se citească cuvântul lui Dumnezeu, chema când un cărturar, când altul. Induraţi-vă pentru Dumnezeu de un biet sărac ca mine şi vă osteniţi un ceas-două, — se ruga el.

Cărturarul citeşte. Se întoarnă şi bolnavul

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

din patul vecin, ascultă. Altădată se întoarnă și un al treilea, iar doi-trei vin din altă parte. Incet-încet s'adună în fiecare seară lângă bolnav tot mai mulți bolnavi. Acesta știe aproape pe de rost scriptura. Zace toată ziua și cugetă. Câte odată tâlcuește Scriptura așa, încât toată viața ți-o vezi ca'n palmă. Cu timpul încep să vie la bolnav oameni de departe: cari să ceară sfat, cari să asculte vorbele lui, care numai așa, să vadă.

— Noi ne jelim mereu ba de una, ba de alta, — ziceau ei, — și iacă omul ăsta cine știe de câți ani zace și slăvește pe Dumnezeu, cântă rugăciuni: „mulțumiți, zice, lui Dumnezeu pentru toate". Și niciun pic de cârtire, de nemulțumire nu vezi la dânsul. Fața îi e senină, zâmbitoare.

— Cum socoți tu, Irinuță, întrebă părintele Ioan, — avut-a bolnavul ăsta vreun talant? Și dacă a avut, ce anume talant a avut?

Bătrâna tace, gândește.

— Nu mânia nici tu pe Dumnezeu, ci folosește-te de talantul tău. De trăit astăzi, din pricina strâmbătăților noastre, la toți ni-i greu. Toți purtăm pe umeri crucea. Și cârtim sub ea, murmurăm, suntem gata s'o aruncăm. Dă-ne tu pildă de tărie. Venim la tine și te vedem bună și blândă cu toți și cu casnicii și cu cei străini. Și-atunci ne va fi rușine nouă, celor sănătoși, să cârtim unul asupra altuia; când te vedem pe tine vom zice: „Irinuța e așa bolnavă și tot nu se supără nimenea. Cum să ne supărăm noi?" Și-așa tu, o femee slabă și bolnavă, vei da pildă de tărie celor sănătoși și tari. Iaca așa, Irinuță. Dumnezeu să te blagoslovească. Nici tu nu ești fără talant. Păzește-l să nu-l pierzi.

Sătenii prețuiau foarte mult venirea părintelui Ioan pe la casele lor.

— Drag ni-i nouă de tine, îngerul nostru luminat! Adevărat oaspe trimis de Dumnezeu. Insuși Hristos intră cu tine în casa noastră. Pe unde mergi, semeni pacea, bucurie și povețe sfinte.

Adesea sătenii singuri chemau pe părintele Ioan ca să se sfătuiască cu el la nevoile lor.

— Vină pân' la noi, părinte, — zice într'o zi săteanul Mihăilă, a cărui fată Ana era cea mai frumoasă din tot satul, — că nu mă pot înțelege cu copila ceea a mea. Vreau s'o logodesc cu feciorul crâșmarului, un flăcău bogat și singur la părinți; de-or muri aiștia, rămân toate lui și Ana nu vrea nici în ruptu' capului; „nu mă duc și nu mă duc după el", zice. Am oblicit că ei i-i drag Nichita a lui Vasile; și ce are a face Nichita cu feciorul crâșmarului! Il ia anul ăsta în oaste. Trebue s'aștepte doi ani.

Părintele Ioan veni. Mama Anei zise:

— Sunt bogați, sfinția ta, cei dintâi bogătași în sat, douăsprezece mii de lei noi are puși la bancă d'apoi comerțu'!...

— Bune parale! Și ce? Ana nu vrea să meargă? Nu-și pricepe norocul?

— Tocmai asta-i mâhnirea noastră, că nu pricepe, — răspunseră părinții Anei.

— Poate că altmintrelea cumva s'ar putea înjgheba fericirea Anei, — adaose părintele Ioan.

— Cum? Invață-ne, părinte! se ruga femeia.

— Iată cum, mătușică: pe drumul de fier, se zice, că dacă se întâmplă să rupă trenul mâinile sau picioarele cuiva, deasemenea se plătesc despăgubire parale bune. Câte odată se plătește până la zece sau cincisprezece mii pentru o schilodire mare. In cazul acesta n'ar fi rău să duceți pe Ana voastră la drumul de fier și s'o aruncați sub roatele trenului. Veți lua parale bune; nu douăsprezece, ci mult mai multe mii.

Bătrânii se supărară.

— Da ce-i părinte, vreți să glumiți? Noi ți-am cerut sfatul, și sfinția ta!...

— Pă-i sfaturi vă dau și eu. Eu vă întreb: „Ați lua voi zece mii de lei ca să dați pe Ana să-i scoată vinele din ea?"

— Cum? Din copilița noastră să scoată vinele pentru bani? Ce spui sfinția ta, părinte?

— Ei bine, în crâșmă din Ana voastră toată viața au să-i scoată din ea sufletul, din pricina unui bărbat neiubit. Și asta pentru câteva mii de lei? Nu, bade Mihai și lele Dochie, la una ca asta eu nu dau blagoslovenie, și nu vă uitați nici voi la crâșmar. Fericirea nu-i numai în bani. Inima nu se cumpără cu bani și vi-i păcat să vă vindeți fata pentru bani.

Peste o săptămână crâșmarul întâlnind pe părintele Ioan, i se închină până la pământ și zise:

— „M'ați îndatorat tare mult, părinte. Am de plătit sfinției voastre multă datorie. Dar las; ne-om socoti noi, și am să plătesc tot până într'o para. Am să țin minte și eu, da și sfinția ta ai să ții minte.

Părintelui Ioan îi fu tare neplăcută întâlnirea asta, și intră la morar, epitropul bisericii. Morarul Mihăilă era un bătrân bun și cinstit, avea stare frumoasă și pe ascuns ajuta mulți nevoiași.

In sat la moară Mihăilă nu s'așezase tocmai de mult, ci cam de vr'o șapte ani. Mai înainte el trăise la oraș și făcuse parale frumoase. El avusese depozit de lemne, o trăsură mare de stradă și câteva locănți. Banii curgeau gârlă în buzunarele lui Mihăilă și Mihăilă iubia banii. Sufletul lui era banul și pentru ban scotea sufletul din toți cei ce-i cădeau în labă.

— Labă nesățioasă! — ziceau de el cunoscuții, — când cazi în ea, parc'ai cădea într'un teasc: îți stoarce tot mustul din tine.

— Așa-i viața, — zicea Mihăilă. — Uită-te bine unde calci. De-oi greși eu și ți-oi cădea în mână, norocul tău. Iar de mi-i cădea tu, să nu-ți pară rău. Eu am familie: două fete și trei băeți. Trebue să-i fac pe toți oameni.

Și Mihăilă „a muncit", a strâns parale. Pe acasă venea puțin, copii-i vedea rar.

— N'am vreme. Muncesc pentru voi, — zicea el când ai lui se tânguiau că-l văd rar.

Capitalul crescu, crescură și copiii. Dar puțină bucurie aduseră ei tatălui lor. Fetele au

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

ieşit proaste, grosolane, seci. Se măritară şi începură să ducă sfezi nesfârşite cu părinţii pentru zestre. Băieţii se aleseră nişte beţivi. Luau bani cu împrumut, dădeau poliţe, falsificau iscălitura tat'său. Tat'su îi certa, îi bătea, dar degeaba.

— Iacă răsplata, — se plângea el: — m'am străduit toată viaţa pentru copii şi iacă ce-au ieşit din ei! A ieşit rău: numai supărare şi amărăciune. Băieţii se ticăloşiră de tot şi la urma urmei doi muriră, iar al treilea, în stare de beţie, se fripse şi rămase calicit pentru toată viaţa.

— Ce să fac eu? Invaţă-mă, părinţele, cum pot să scap eu de supărare? — se ruga el de-un preot bătrân.

— Cum să scapi? — zicea isteţul preot. I s'au tăiat omului picioarele şi tu zici acum: învaţă-l cum să meargă. Trebuia să te gândeşti înainte. Cum ţi-ai crescut tu copiii? Ce i-ai învăţat? Nimic. I-ai hrănit, i-ai adăpat şi-atâta tot. Tot aşa se cresc şi copacii: se răsădesc şi se udă. Tu sufletul viu al copiilor l-ai crescut ca pe copaci, şi copiii au ieşit nişte buturugi.

— D'apoi eu am vrut să le las stare mai mare.

— Starea copiilor, dragul meu, nu s'adună în pungă, ci în suflet, în inima cea bună. Ai chinuit tu inima copiilor tăi, le-ai uscat sufletul lor cel viu, şi iată n'a ieşit nimic bun din familia ta.

— Ce să fac, părinte, de-acum înainte?

— Negreşit că nu ceea ce ai făcut până acum. Toată viaţa ai alergat după *treburi* şi n'ai făcut nici o treabă. Ai strâns bani pentru familie, şi-ai rămas fără familie, un fel de cerşetor, fără nici un om de-aproape, fără nici o mângâiere. Gândeşte-te bine.

Mihăilă se gândi şi când i se întâmplă nenorocirea cu al treilea fecior, conteni cu toate afacerile la oraş. Se duse în satul său de baştină, cumpără o mică căscioară pe malul gârlei şi se închise acolo cu femeia şi nenorocitul său fiu. Casa era aşezată la malul râului, pe-un dâmb înălţişor şi frumos. Nu departe de coastă se întindea satul. Căsuţele ca nişte cuiburi minunate, erau aşezate cu o lature pe mal şi cu cealaltă pe stâlpi. Dincoace de sat râul făcea o cotitură şi la cotitura asta se vărsa în el un pârâu. Tocmai aici între râu şi pârâu era grădina lui Mihăilă.

Aici Mihăilă primăvara şi vara petrecea zile întregi. Lucra el şi la pământ, dar mai mult se gândia. Deschidea o biblie groasă cu slove mari, îşi punea pe nas o pereche de ochelari cu ramă groasă de argint şi şedea mai ales seara. Soarele apunea. Cerul se roşia. Nourii s'aureau. Peste râu şi peste câmp alergau umbre uşoare. Era linişte împrejur, linişte şi pe râu.

— Ce dar dumnezeesc! — cugeta Mihăilă, — Câte frumuseţi pe lumea asta, şi noi ne ascundem de dânsa, ne grămădim prin târguri ne vârâm în sacii de piatră ai caselor înăbuşitoare, ne vârâm cu nasul în câştiguri şi gândim că astea sunt totul. Aicea însă eşti cu totul altul. Alte cugete, alte simţiminte te stăpânesc. Se dă oarecum la o parte *francul.* Nu mai vezi în el fericirea.

Seara plutea pe cer luna şi scălda câmpia şi valea depărtată într'o lumină argintie. Spre pământ se pogorau fire de argint şi tremurau în văzduh. Peste râu de-acurmezişul lui se 'ntindea un stâlp de lună. Apa părea argint topit şi acest argint curgea, oglindind într'însul umbre. Sub sat pe malul râului s'aprindeau focuri: ţăranii îşi pregăteau cina. S'auzeau cântece. Cineva trăgea duios din fluier.

In lungul celuilalt mal, se zărea venind ca o uriaşă pasăre albă, cu roţi în loc de aripi şi sclipind sub sumedenia de lămpi, vaporul. Mai departe în stufişul de pe mal cânta privighetoarea, iar în ceairul vecin s'auzea pitpalacul. In marginea satului, în vechea clopotniţă, un orologiu bătea somnoros ceasurile într'un clopot dogit.

Mihăilă iubia straşnic aceste seri.

— Nici nu te mai simţi, — zicea el în sine, — te uiţi cu totul. Sufletul sboară la Dumnezeu, sboară la cer, s'asculte cântarea dulce a îngerilor.

Iarna, serile, îndată ce însera, Mihăilă cetea femeii şi băiatului Biblia. După citire sfătuiau.

— Şi ce m'am fiert eu ca'ntr'un cazan cu încrop în târg? — zicea Mihăilă. — Au doară multe-i trebue omului? Lui tot i se pare că-i puţin ceeace are. Vrea tot mai mult. Slavă lui Dumnezeu că ne-a înţelepţit la timp. Un fel de boală a fost pe capul nostru, un fel de orbire. Amară a fost doctoria, dar ne-a scos Dumnezeu la calea cea bună. Laudă lui pentru toate.

— Da, adeveri nenorocitul fiu. — Cât te lecueşti te doare, doctoria-i amară, iar dacă te îndrepţi, zici: „mulţumesc“. Când mi s'a întâmplat mie nenorocirea ceea, eu am cârtit, am cârtit straşnic, iar acum mulţumesc lui Dumnezeu. Acum am priceput eu cuvintele Mântuitorului: „E mai bine numai cu o mână, sau numai cu un ochiu să intri în împărăţia lui Dumnezeu, decât să ai două mâini sau doi ochi şi să piei“.

Cu toate astea, după doi ani lui Mihăilă începu să-i fie urât. El era deprins să fie toată viaţa printre oameni şi par'că-l trăgea ceva spre oameni. Şi-aşa îi veni în cap să-şi facă moară. Treaba ieşi bine. Părţile acelea erau bogate în grâne şi ţăranii iubiau pe Mihăilă. El pentru toţi avea o vorbă bună şi făcea treabă cinstit. Ţăranii se încredinţaseră că la moara lui Mihăilă după ce torni în coş, poţi să te culci şi să dormi liniştit: nimeni nu s'atinge de grăunţe şi făina iese curată. Un singur lucru nu le plăcea lor: la celelalte mori puteau găsi totdeauna un pahar-două de rachiu, iar Mihăilă nu ţinea şi dojenea pe cei ce aduceau rachiu cu ei:

— Eh, băieţani, — zicea morarul către muşterii săi, — puţină pricepere-i în voi, pe cât mi se pare mie. V'a dat vouă Dumnezeu anul ăsta pâine din belşug şi voi o cheltuiţi pe boală. Pâinea-i menită pentru mâncare, pentru hrană, ca ea să intre cu folos în sângele omului, iar voi

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

o aruncați pe băutură, pe spirt, pe rachiu, pe sângele Dracului; vă otrăviți pe voi înși-vă și spurcați darul lui Dumnezeu. De cade o bucățică de pâine jos, o ridicați zicând: „un păcătos oarecare a aruncat-o", iar voi milioane de banițe de pâine le putreziți în beție, le aruncați în gura dracului. Vă desmoșteniți familia, pe copii îi țineți în strâmtorare, și slujiți crâșmarilor, ca la niște bei. Munciți toată viața pentru garafă. Mai departe de fundul paharului nu vedeți.

— Ești prea aspru cu rachiul, jupâne Mihăilă, — ziceau cu sfială țăranii.

— Strașnic, adăogau glumeți. — Trebue să fi pățit el ceva din pricina rachiului.

— Da, am pățit, — zicea liniștit morarul, — M'a mușcat rău de tot, și încă și mai grozav a mutilat pe alții sub ochii mei. De mititel am fost eu tot pe lângă trebile băuturii și am văzut destule până'n gât. Bucurie n'am văzut la nimeni nici o picătură, iar nenorocire cât lumea. Moara noastră n'a măcinat atâta făină, cât a măcinat moara beției și a schilodit la oameni. Să nu-ți vâri degetul sub piatra morii, că-ți apucă mâna toată. Așa și de oca să nu te atingi, că după o înghițitură, poftești o mare întreagă de beutură bețivă. Și apoi de ce să beți fraților? De supărare spuneți? Ca să alungați urâtul? Să știți dela mine, că rachiul nu alungă urîtul de cât numai pentru un timp. Indată ce trece beția, urîtul iar se întoarce la tine, ba încă mai aduce cu sine și altă amărăciune. Nenorocirea noastră se cuprinde în întunecimea noastră. Nu știm să trăim. Nu mergem pe drumul pe care trebue; nu facem ceeace se cuvine; nu ne apucăm de treaba ce se cade să facem. Nu căutăm bucuria acolo, unde-i ea. Bucuria-i la Dumnezeu și Dumnezeu umblă cu ea după noi, iar noi fugim de dânsa, fugim de Dumnezeu. Și chiar dacă o căutăm, ea tot nu se poate întâlni cu noi, pentrucă mergem pe căi deosebite. Trebue să căutăm drumul: calea cea adevărată a vieții trebue s'o găsim.

Sătenii se îngrămădeau din ce în ce mai mulți împrejurul morarului. El scotea din buzunar Noul Testament și zicea: „Iacă grăunțele cele mai alese ale lui Dumnezeu! Turnați-le pe acestea în sufletul vostru și le măcinați, alegeți toate bine, desciocălați-le, pătrundeți până la înțelesul deplin și lămurit. Atunci veți fi sătui de dreptate și tari și puternici cu duhul în viață. Fiecare om este o moară, piatra morii acesteia este sufletul lui și viața necontenit toarnă câte ceva în coșul acestei mori. Decât numai nu-i tocmai multă scofală, pentrucă viața toarnă în coș mai mult neghină. Judecați acum singuri, ce s'a turnat până acum în sufletul vostru pentru măcinat, pentru lucrat, pentru cugetat, pentru grijă. Neghină! Neghină și numai neghină! Și așa turnăm noi neghină în coș și ne mâhnim, ne pare rău, că toate faptele nostre sunt un fel de tărîțe seci. Trebue să turnăm altfel de grăunțe în coș".

La acest Mihăilă intră acum părintele Ioan. El iubia familia morarului și familia morarului iubia și ea pe părintele Ioan.

Părintele Ioan îi rămăsese dator cu chiria căruțelor, ce-l aduseseră pe el și calabalâcul lui dela stația drumului de fier, și acum punând mâna pe câteva parale, socotia să-i plătească. Bătrânii se bucurară, când văzură pe părintele Ioan.

— Bine ai venit, oaspe scump! Chiar acum ți-am trimis pe argat un sac de făină proaspătă pentru prescuri, iar baba mea ți-a trimis un gavanos cu miere și unul cu dulceață. De bună seamă mama preoteșica n'a apucat să facă până acum.

— Mulțumesc, moș Mihăilă. De cât la ce asta?

— Cum la ce? Sfinția ta ne dai nouă sufletul și noi nu întrebăm: „la ce ?" Au doară noi suntem pietri nesimțitoare? Au doară nu simțim nimic? Sfinția ta, poate, nici noaptea nu dormi, te gândești la noi, cum să ne povățuești la bine, vă îngrijiți de noi — cum să nu ne îngrijim și noi de sfinția ta? De asta nici nu ne mai vorbi, părințele, nu ne mâhni. Cum ne crezi sfinția ta pe noi?

— Ei, ei, lasă, moș Mihăilă, zâmbi părintele Ioan. Mai bine, iartă-mă, că am întârziat cu plata datoriei.

— Ce datorie?

— Ia pentru adusul lucrurilor noastre dela stație.

— Vai de mine, părinte!

— Cum vai de mine?

— Ia așa, se înfipse în vorbă și femeia lui Mihăilă.

— De-am fi știut noi ce îngeri ne trimite nouă Dumnezeu în sfinția ta și mama preoteșică, atunci noi cu toată parohia ți-am fi ieșit înainte și nu cu caii, ci cu mâinile noastre am fi tras căruțele. Iar cât despre mierea și dulceața mea, sfinția ta, părințele, nici de-acum înainte să nu te îngreuezi a le primi. Câtă bucurie, lumină și mângâiere ne-ai adus sfinția ta nouă! Dă-ne voie și nouă ca să-ți slujim măcar cu ceva, să te îndulcim și pe sfinția ta și pe mama preoteșica.

— Adevărat, așa-i babă, — zise vesel Mihăilă către femeia sa. Și întorcându-se către părintele Ioan adause: Am și eu o mare rugăminte către sfinția ta, părinte Ioane. Acum la moară am atâta de lucru, de nu-mi văd capul. Carăle curg mereu din toate părțile la moară. Vecinic e mulțime de lume acolo, așteaptă rândul și macină și ei mereu, decât cu gura, și macină toate nimicurile. Altă dată ți-i și greață să-i auzi. Și iacă m'am gândit eu, să veniți din când în când seara la moară. Acolo am eu un hambar mare și călduț. S'adunăm pe oameni acolo și sfinița ta să le vorbești câte ceva, să le citești din viețile sfinților, din nevoile vieții de toate zilele, sau ce veți ști.

Din „Un păstor model" de Pr. Gr. Petrov
tradusă din rusește de *I. P. S. Nicodim*

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

O INALTA VIZITA CANONICA.

Venit pe meleagurile noastre şi anul acesta, ca şi anii trecuţi, să se odihnească după o muncă adânc obositoare de fiece zi, I. P. S. Miron, Patriarhul României, ne-a arătat şi nouă credincioşilor şi păstorului Bisericii Rucărul-de-Mijloc dragostea Sa de părinte sufletesc.

In ziua praznicului Sfintei Marii, 15 Aug. Inaltul nostru Stăpân, însoţit de P. S. Lucian, episcopul Romanului, au luat parte la slujba divină dela Biserica noastră, rostind unele rugăciuni şi binecuvântând poporul.

Pentru noi acest fapt a fost o nespus de mare cinste; pentru noi a fost un prilej de mare bucurie duhovnicească şi de mângâiere.

Un mare număr de credincioşi se adunase în Sf. Locaş, cum s'a auzit că Inaltul nostru Stăpân va binevoi să ia parte la slujba dumnezeiască. Toţi voiau să asculte cuvântul Lui vrăjit, divin, asemeni slovelor de cronică, toţi voiau să se bucure de împărtăşirea binecuvântării Prea-Fericitului Patriarh.

Şi blând, cu barba albă (încât copiii spuneau pe urmă, că „seamănă cu Dumnezeu"), vioi şi cu dragostea Părintelui faţă de fii Săi sufleteşti a sosit între noi, ca să ne aducă aminte de cuvintele Scripturii „Mare eşti Doamne şi minunate sunt lucrurile mâinilor Tale". A venit să ne vadă, să ne cerceteze, crainic al Ortodoxiei noastre sfinte să ne întărească credinţa şi iubirea de neam.

Dar ceea ce ne-a mişcat până la lacrimi a fost predica I. P. S. nostru Stăpân, când — după predica parohului — a vorbit despre Sfânta Fecioară, modelul mamei creştine. Aci Inaltul Stăpân cu multă duioşie a arătat cele ce se petrec în Rusia, unde copiii sunt luaţi dela sânul mamelor şi crescuţi ca o cireadă de vite... Dar cine ar putea aşterne pe hârtie acea măestrită predică rostită la Rucăr de Sanctitatea Sa?

Fiu de ţărani, a ajuns Capul Bisericii Ortodoxe şi cel mai de frunte Patriarh din lume numai prin muncă, stăruinţă şi credinţă în ajutorul Celui-de-sus. Fiu de ţărani români, născut acum 68 de ani în Ardealul subjugat, ne-a dat tuturor Românilor pildă de adâncă iubire de neamul şi ţara Sa, căci din tinereţe şi până la realizarea visului întregirii neamului a luptat între vrăjmaşii Unguri pentru drepturile alor Săi. Inaltul Stăpân a fost unul dintre fruntaşii cari au hotărît unirea Ardealului drag cu Patria-Mumă. Ca ierarh a căutat să fie părintele tuturor, dar mai ales al orfanilor de răsboi, fiindcă ştia că părinţii acestora au murit, ca să trăim noi.

Dumnezeu L-a înzestrat cu multe daruri, dar mai ales cu darul vorbirei. Predica Prea Fericitului Patriarh este vie, mişcătoare, model de predică pentru marii vorbitori.

A organizat Biserica României Mari, dându-i organe de conducere noui, pentru ca să poată duce cu bine oile spre viaţa veşnică.

Mare iubitor al Cărţii Bisericeşti, a trimis tineri în străinătate să înveţe acolo lucruri noui, a pus de s'a tălmăcit în limba noastră cele mai de seamă scrieri ale Sfinţilor Părinţi. Nu de mult a ieşit de sub tipar Cartea cărţilor: Sfânta Scriptură, în traducere nouă. Insuşi I. P. S. Sa a scris multe cărţi pentru fii Săi duhovniceşti din întreaga ţară.

Toate acestea le-a făcut din dragostea cea mare pentru binecredincioşii creştini.

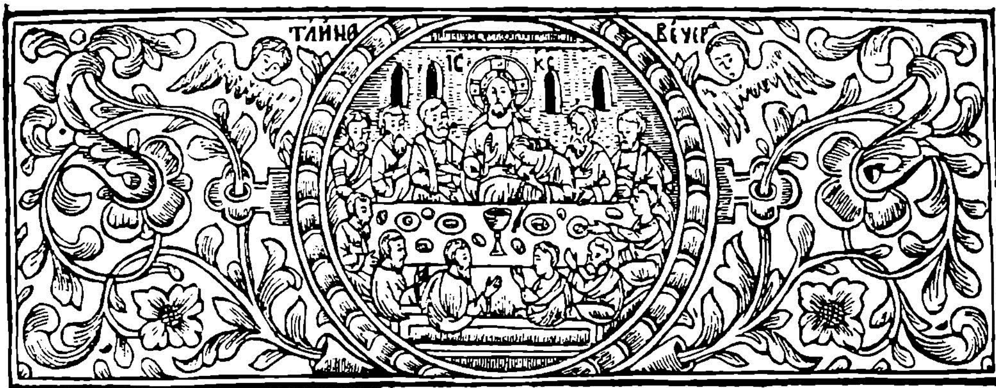
Deşi venit pentru odihnă, Inalt Prea Sfinţitul Patriarh se interesează îndeaproape de credincioşii acestor plaiuri. Ochiul Său este deapururea asupra noastră.

Iar noi, cu toţii, adânc smeriţi, îngenunchem la picioarele Mântuitorului şi-L rugăm fierbinte: „Pre Stăpânul şi Patriarhul nostru Miron, Doamne, îl păzeşte, întru mulţi ani"!

Intru mulţi ani, Stăpâne!

Rucăr, 15 Aug. 1936. Pr. I. B.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

PENTRU PREDICATORI.

HRANA PENTRU SUFLET

1. „Rugați-vă neîncetat!“

Mare bucurie are un părinte când se vede cercetat de fiii săi, cu care păstrează neîntreruptă legătura fiiască. Fiul care în vieață împlinește sfatul părintelui său, are parte de binecuvântarea tatălui și-și petrece vieața în pace și mulțumire. Un copil următor bunelor îndemnuri părintești își aduce aminte de părinți și după moartea lor și faptele de milostenie (pomeni) le face tot pentru pomenirea lor, spre a nu li se întâmpla ca acelora despre care sf. scriptură ne spune: *„Cei morți nu știu nimic și nu mai au nici o răsplată, fiindcă până și pomenirea li se uită“* (Ecles. $9,_{5}$). Deci nu uita creștine pomenirea răposaților tăi părinți: rugăciuni și milostenii pentru ei. Cum vezi, iubite cetitor, din neîntrerupta legătură dintre tine și părinți, sufletul tău are bun folos, atât pentru viața de aici cât și pentru cea de dincolo de groapă.

Cu cât mai vârtos oare se cuvine să păstrăm legătura cu părintele nostru Cel din Ceruri, căutându-L și vorbindu-I cât mai des? Ce sunt rugăciunile creștinului decât vorbirea sa cu Dumnezeu? In rugăciune te simți cu toată ființa ta în fața Domnului, care nevăzut stă lângă tine și-ți ascultă cu milă cererile. Milostivul Părinte se bucură, când tu cu rugăciunile tale îi arăți că-L recunoști de Tată și cu faptele îi dovedești că îi ești fiu? Domnul Iisus ne încredințează că rugăciunile ne vor fi ascultate; El zice: *„Cereți și vi se va da, căutați și veți găsi, bateți și vi se va deschide“* (Luca $11,_{9}$). Și ca să ne dăm mai bine seama de mila și bunătatea lui Dumnezeu, Domnul mai zice: *„Cine dintre voi, tată fiind, dacă îi va cere fiul pâine, oare piatră îi va da? Sau pește dacă îi va cere, oare îi va da șarpe, în loc de pește? Deci dacă voi, cari sunteți răi, știți să dați fiilor voștri lucruri bune, cu atât mai vârtos Tatăl vostru, cel din ceruri?* (Luca $11,_{11-13}$).

Grija creștinului de a se ruga este ușurată de Mântuitorul, care în sf. Evanghelie (Matei $6,_{9}$, Luca $11,_{2}$) ne pune la îndemână rugăciunea de temeiu — Tatăl Nostru — frumoasă și cuprinzătoare. Se poate închipui creștin care să nu aibă nevoie de rugăciune? Nu! Cel fericit înalță ruga sa mulțumind lui Dumnezeu pentru binefacerile primite și cerând milă pentru ziua de mâine, fiindcă azi e ziua omului mâine este a Domnului. Cel în suferință și necaz cere ajutorul lui Dumnezeu pentru izbăvirea lui din nevoi. Cel viu pentru cel mort; cel mare pentru cel mic, școlarul pentru învățătorul lui, săracul pentru binefăcătorul său, păcătosul pentru iertarea și îndreptarea sa. Temeiurile pentru a ne ruga sunt nenumărate și timpul când să ne rugăm e nemăsurat. Deaceia sf. Scriptură zice: „Rugați-vă neîncetat“ (I Tes. $5,_{17}$).

Povara rugăciunii este ușurată de biserica lui Hristos, care are timpuri rânduite și locașuri sfințite numai pentru rugăciune, întocmai ca în timpul sfinților apostoli: *„Petru și Ioan s'au suit la templu, la ceasul rugăciunii“ (Fapte $3,_{1}$).* Sf. Apostoli mergeau la biserică după pilda Mântuitorului, care fiind găsit în biserică, a zis celor ce îl căutau: *„Oare nu știți că trebue să fiu în casa Tatălui Meu?“* (L. $2,_{49}$). Roadele rugăciunii trebuesc așteptate cu încredere și răbdare, după cuvântul sfânt: *„în suferință fiți răbdători, la rugăciune dați-vă toată stăruința“*

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

(Rom. 12,$_{12}$). Domnul Iisus ne poruncește să ne rugăm și pentru vrăjmașii noștri, după cum Cartea Cărților zice să ne rugăm pentru bolnavi: *„Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții bisericii, să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului"* (Iacob 5,$_{14}$). Despre epileptici Domnul Hristos spune că nu se pot lecui *„fără numai cu post și cu rugăciune"* (Luca 9,$_{29}$).

Creștinul adevărat își însoțește rugăciunea cu închinăciune, însemnându-și trupul cu semnul sfintei cruci. In clipa închinării tale, tot cugetul tău să fie înălțat la Domnul, toată ființa ta să fie transportată la picioarele Mântuitorului, care cu sângele Său a șters vechea ocară a crucii, precum și păcatele noastre. Nu te rușina de Cruce și n'o bârfi. Domnul zice: *„Cuvântul Crucii e nebunie pentru cei ce pier, — dar pentru noi, cari ne mântuim este puterea lui Dumnezeu"* (I Cor. 1,$_{18}$). Bătrânii noștri, necărturari cum erau, nu puneau seara capul pe pernă, până nu ziceau „Miluește-mă Dumnezeule", rugăciunea cea mai ferbinte, pe care o găsim în sf. Scriptură (Psalmul 50). In grădina Ghetsimani, Domnul Hristos, *„îngenunchind se ruga,... iar sudoarea Lui ca picături mari de sânge picura pe pământ"* (Luca 22,$_{41}$-$_{44}$). Nevinovatul Iisus se ruga îngenunchind și trecându-L sudorile. Tu, cetitorule te ostenești cât de puțin cu rugăciunea? Dacă nu, începi chiar acum, și zi cu sf. Scriptură: *„Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta"* (Ps.140,$_{2}$), *„când mă rog către Tine când ridic mâinile mele către Biserica cea sfântă a Ta"* (Ps. 27,$_{2}$).

Preotul GHEORGHE DUHOVNICUL
din Bălenii-Sârbi.

(Urmare și în numărul viitor...)

PROBLEME MISIONARE

ROSTUL ASOCIAȚIILOR RELIGIOASE

Isvorîte dintr'o necesitate de lucrare pastorală intensă, ele s'au răspândit mult printre creștinii noștrii. Să amintim din ele pe Asoc. *„Patriarhul Miron"* și *„Oastea Domnului"*, cari sunt cunoscute în Arhiepiscopia noastră mai mult.

Pentru ele însă se găsesc păreri bune dar și rele și acestea din urmă mai multe. Ni se spune de pildă, că aceste frății creștine mai degrabă, decât asociații, miroase a protestantism, a sectarism, sau că întinde o punte spre el, ba că schimonosesc ortodoxismul, și alte păreri cari ies în cele mai multe cazuri din capul multor slujitori ai Sft. Altar, de care te miri cum pot gândi astfel... *De ce Asoc. religioasă prind teren printre creștinii noștrii? Sunt ele un pericol pentru Biserică?* și *cum ar trebui să se lucreze cu ele?* întrebări la care voiu căuta să răspund. Pentru a răspunde la prima întrebare îmi propun alta: *Cum se face că în rândul sectanților găsești pe cei mai mulți din creștinii noștri cari erau foarte bisericoși și chiar buni creștini?* și dacă îi întrebi: de ce au părăsit Biserica? îți răspund: — aci am aflat adevărul! — bieții oameni simt că aci este adevărul; acum pot buchisi și ei un verset din Sft. Scriptură sau cânta ceva. Oare așa să fie? Cum Ortodoxismul nostru nu mai este la înălțimea de altă dată, la înălțimea vremii? mai poate satisface el nevoile sufletești ale creștinilor de azi ce sunt de altă structură? A devenit el ceva bun numai de muzeu? și de folosul cercetătorilor ai vremurilor trecute? Așa cum inconștient și indirect mărturisesc creștinii din rândul sectanților și așa cum în mod direct o fac dușmanii Sft. Biserici Ortodoxe? Nu! Ortodoxismul nostru n'a căzut! El este tot așa de înalt tot atât de sus unde este Intemeietorul lui, acolo unde l-au așezat atâți martiri prin sângele lor, și l-au păstrat marii conducători ai lui și noi; dar creștinii de azi nu pot să se urce până la el, să-l înțeleagă și de aceia spun că au găsit adevărul și apa cea vie în lagăr sectant, unde de fapt nu este decât minciună, înșelătorie și apă tulbure plină de atâți microbi, producători de atâtea rele în mijlocul lor și a acestei țări; și tot din necunoașterea lui spun că nu mai este de actualitate. Căci ce creștini avem azi? Să fim sinceri; în bună parte din cei după certificatul de botez, cu nume, cari nu dau pe la biserică decât din

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Joi în Paşte, atunci când au nevoie să-şi facă o datorie creştinească, fie şi de ochii lumii. Ce să mai zic de creştinismul numai de Te-Deumuri sau zile mari de pe la oraşe! Sunt acei creştini de cari nu ne mai interesăm dela botez încolo, sau de când au părăsit clasele primare. Apoi le pretindem să fie buni creştini? Vrem ca ortodoxismul atât de sublim eşit după mari frământări să fie înţeles de creştinii de azi, cari de-abia ştiu „Tatăl Nostru"? Sau îi putem compara cu creştinii timpurilor apostolice cu cei din timpul filierii treptelor catehumenice pentru a primi botezul, cu cei din timpul marilor Ierarhi, cu un cuvânt cu creştinii veacului de aur al ortodoxismului şi alte veacuri, unde se străduiau — cu timp şi fără timp în învăţătura Domnului? A pretinde aceasta este aceia, a cere vii şi livezii neudată şi nesăpată la timp, să dea roadă bună, sau stomacului de copil să mistuie hrana omului mare.

De aceia vedem în bună parte biserici aproape goale, sau creştini în ele cari nu ştiu nici cum, şi când să se închine, datorii creştineşti lăsate pe seama copiilor şi a bătrânilor. Şi atunci iată dece creştinul din rândul sectanţilor — îţi răspunde — că acolo a aflat adevărul care de fapt se găseşte numai în ortodoxia noastră; dar el bietul nu l-a înţeles, de aceia şi-a luat ca adevăr, neadevărul sectant pe care însă acolo, îl primeşte cu timp şi fără timp.

Şi atunci, iată rostul asociaţiilor religioase şi de ce prind ele teren. Aci, creştinii se simt foarte mulţumiţi că iau parte activă, ascultă cuvântul lui Dumnezeu cât mai des, cântă un cântec mai uşor. Incepând a primi învăţături după puterea lui de înţelegere cu timpul ajunge să-şi dea seama şi să înţeleagă serviciul nostru divin aşa de frumos, rostul Bisericii şi a datoriilor creştineşti, cu un cuvânt *Ortodoxismul adevărat*. Şi atunci vezi cum acolo unde a început să se înfiinţeze sau să se lucreze după metodele lor, biserica şi slujitorii ei sunt înţeleşi acum.

Sunt Asociaţiile religioase un pericol pentru Biserică? Din moment ce ne aduce folosul pe care l-am văzut, sigur că nu. Din contră, ele sunt măsurile profilactice cele mai bune contra sectanţilor, şi un bun răspuns acelora, cari cred, că suntem părăsiţi de creştini şi că Ortodoxismul nu-şi mai are rostul în viaţa acestui Stat.

Apoi, metodele asociaţiilor religioase, nu sunt nici ale sectanţilor şi nici a protestanţilor, ci din contră, ale creştinismului ortodox primar. Deci ele nu fac altceva decât că-şi reiau firul rupt de atâta timp, şi care nu aducea nici un folos Bisericii, ci rău. Căci numai aşa se va forma creştinul care să înţeleagă ortodoxismul. Incepem cu *A* nu cu *O*, ca să-l putem înţelege şi pe *O*. Incepem cu Şcoala Primară nu cu Universitatea, ne hrănim cu lapte întâiu nu cu hrană tare.

Cum să lucrăm cu ele? Nu mă opresc să spun că asociaţiile religioase sunt totodată şi săbii cu două tăişuri, deci trebue să fim atenţi cum lucrăm cu ele.

a) Ele trebuesc date absolut pe mâna preoţilor, sau a laicilor, numai în caz că sunt buni cunoscători în cele teologice. In cazul acesta Asociaţia „Patriarhul Miron" a găsit foarte bine de cuviinţă, când a pus filialele ei, numai sub conducerea preotului. A lăsa munca aceasta pe seama laicilor, cari de-abia încep să citească Sft. Scriptură este foarte periculos. Acolo unde creştinii au început să se constituiască în una din aceste asociaţii sau altele, preotul respectiv să fie obligat să le ia conducerea. Aci este de vină şi preotul, când deşi este rugat de creştini să le ia conducerea nu vrea, dar şi acei preoţi sau laici cari caută să le înfiinţeze peste capul preotului respectiv, sunt vinovaţi, ce să mai zic, acei cari caută să speculeze această situaţie. Lucrarea pastorală fără preot şi departe de Biserică nu se poate înţelege.

b) Să se evite adunările în case particulare ci în cele făcute în acest scop. Chiar după masă, creştinul să treacă pe la Sft. Biserică să-şi facă o mică rugăciune, dacă nu un acatist din partea preotului şi apoi să treacă în clădirea făcută în acest sens, dacă este posibil chiar în curtea Bisericii.

c) Prin înfiinţarea asociaţiilor religioase să se evite individualismul. Adică, eu înfiinţez în parohie Asociaţia „Patriarhul Miron", „Oastea Domnului", Frăţia Sft. Ciprian sau altele, dar nu numai pentru un număr de enoriaşi ci pentru toţi. Metodele lor le voiu folosi pentru toată parohia şi nu o voiu împărţi, căci atunci creştinul se întreabă, aşa cum chiar se obişnuieşte să se facă, chiar acolo unde nu se evită acest individualism" tu eşti din Ascciaţia „Patriarhul Miron" sau „Ostaş al Domnului"? dar eu al cui sunt? Nu sunt creştin şi eu? şi aşa se nasc certuri, ambiţii între ei, încât îţi poţi aduce parohia în situaţia Bisericii din Corint. (I. Cor. 3).

d) Să se evite a se pune prea multă bază pe

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

firme, insigne, cărţi de membru şi mai ales jurământul. Acesta din urmă exclus cu desăvârşire, cele dintâiu se vor folosi mai mult ca mijloace şi nu ca scopuri.

e) Să se evite rigorismul. Inţeleg să opreşti pe creştin dela vin şi alte băuturi spirtoase, să faci nunţi fără lăutari, acolo unde cârciumele fac ravagii şi nunţile prilej de bătăi, omoruri sau petreceri neruşinoase; ori când creştinul ştie să se folosească şi de una şi de alta în mod creştinesc, ce rost au acestea?

Şi acum ultima întrebare pe care ne-o pun atâţia: Oare preotul n'ar putea lucra şi fără aceste asociaţii? Ca să faci un apostolat bun poţi găsi multe mijloace, poţi lucra cu metodele asociaţiilor în parohie, fără să pui firma nici uneia din ele, pentrucă iniţiatorii lor n'au alt merit decât aş fi dat seama să scoată la lumină procedeele creştinismului primar, pentru a forma creştinii să înţelagă ortodoxismul nostru. Poţi lucra oricum, dar numai să produci viaţă creştină adevărată, creştini ortodoxi adevăraţi. Şi aceasta nu se poate face decât prin muncă pastorală intensă. Este o crimă a gândi, că Ortodoxismul adevărat înseamnă, Biserici cu căile nebătătorite, datorii creştineşti şi poruncile Bisericii pe seama bătrânilor şi copiilor, cu o predicuţă din Crăciun în Paşte. Nu! Ortodoxismul nu înseamnă lene, ci muncă din plin în ogorul lui Hristos. Metodele asociaţiilor religioase ne cer prea mult la muncă în acest scop. De aceea le cam găsim noduri în papură.

Pr. IOAN N. OPORAN
Com. Chiojdeanca-Prahova.

VIZITELE CANONICE ALE I. P. SF. PATRIARH MIRON

1. A oficiat Duminecă în 2 Aug. rugăciunea pentru ploaie în biserica dela Dragoslavele. — Apoi a vorbit în parcul de lângă biserică, prezentând poporului adunat din câteva sate pe ciobanul Petrache Lupu.

2. In 3 August a cercetat biserica mânăstirii Negru Vodă din Câmpulung împreună cu ciobanul Petre Lupu, asistând la slujbă.

3. A vizitat în 15 August parohia Rucăr şi biserica, unde oficiază ca preot Ilie Băcioiu crescut de I. P. Sf. Sa în seminarul orfanilor din Câmpulung 8 ani, şi 5 ani la facultatea teologică-rusă din Varşovia în

I. P. Sf. Patriarh Miron cu ciobanul Petre Lupu la Mânăstirea „Negru Vodă" din Câmpulung-Muscel, August 1936.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

Polonia. Aci a predicat despre Maica Domnului şi creşterea copiilor.

4. Duminecă în 16 August a cercetat împreună cu P. S. Sa episcopul Lucian al Romanului biserica din Valea-Caselor-Dragoslavele, îndemnând poporul să adune mijloace pentru o nouă biserică.

5. A vizitat în 30 August parohia Stăneşti din judeţul Muscel, unde după slujba religioasă a predicat poporului în biserică, a cerut adunarea de mijloace pentru o biserică nouă. Apoi a cercetat lucrările echipei trimise de fundaţiunea „Principele Carol". In şcoală a vorbit tuturor despre noua stare a sănătăţii poporului dela ţară, şi a tras concluzia, că azi primează *sănătatea poporului* toate celelalte, căci degenerăm.

6. A vizitat *Corbi*, unde poporul nu încăpea în biserică. Le-a predicat din târnaţul unei case mulţimei venite din ambele parohii, dela Corbi-de-jos şi dela Corbi-de-sus.

7. Duminecă în 8 Septembrie a vizitat biserica din cea mai ascunsă în munţi comună, Dâmbovicioara, unde n'a călcat încă picior de vlădică. Neputându-se apropia de biserică cu automobilul, a trebuit să suie calea spre fundul unui pârâu pe jos. In biserică a predicat poporului adunat, despre indatoririle creştineşti şi patriotice ale poporului nostru în legătură cu curentul comunist camuflat în sectarism.

8. In 14 Septembrie, Ziua Crucii, a predicat în catedrala patriarhiei din Bucureşti despre însemnătatea dogmatică a praznicului şi cerând poporului contribuirea la „Obolul Crucii" dela sf. patriahie.

9. In 17 Septembrie a prezidat marea manifestaţie a creştinilor din Câmpulung şi a celor 56 coruri religioase din judeţul Muscel, vorbind în faţa întregului oraş despre puterea educativă a cântării atât în biserică, cât şi în viaţa socială a neamului.

Cronicar.

Metoda practică de predarea învăţământului religios în şcoala primară[1]

de Pr. I. Gagiu-Kiselef

— **Urmare din Nr. 15—16** —

dar şi la punctul iniţial al materiei de a şti, de a putea şi de a vrea, pe care copilul trebue să ajungă să o posede (p. 374). Numai ţinând seamă de toate cele trei facultăţii ale elevului, intelect, sentiment şi voinţă, se va putea ajunge la formarea caracterului creştin, ideal pe care trebue să-l urmărească învăţământul religios.

3) A treia condiţie pe care trebue să o îndeplinească metoda de predare este aceea a colaborării elevului în mod psiho-fizic.

Nu este de ajuns să ne adresăm celor trei facultăţi amintite, ci suntem obligaţi totodată să captivăm atenţia, plăcerea şi bunăvoinţa elevului, nu numai pentru a ne asculta, dar şi pentru a lucra cu noi la pregătirea şi predarea unei lecţii. Vom vedea că, în aproape toate momentele psihologice de predare a unei lecţii, elevii pot colabora cu noi şi nu numai în timpul lecţiei, dar şi înainte şi mai ales după lecţie. Desenarea unei hărţi, aflarea unor citate din Biblie, acţiuni creştine extraşcolare de ordin filantropic, contribuţia personală în legătură cu literatura creştină prin reviste religioase pentru copii, iată atâtea feluri de colaborare psiho-fizică a elevului în legătură cu ora de religie.

Aplicarea acestei colaborări a elevului are drept consecinţă logică legătura necesară pe care învăţământul religios, şi mai ales el, trebue să o facă între cunoştinţă şi realizare. In deosebi în acea parte a lecţii este momentul cel mai potrivit să se stăruiască asupra împlinirii în viaţă a învăţăturilor primite, pentru a scoate acest învăţământ din sterilitatea şi confuzia în care se găseşte şi a-l îndrepta pe calea faptei, a realizărilor concrete, eliminându-i abstractismul de până acum.

Trecând acum la diferitele aspecte ale metodei de predare a învăţământului din decursul vremii, vom începe cu latura negativă a metodei, asupra căreia vom stărui mai puţin pentru a ne opri mai mult asupra laturii pozitive, constructive şi utile în materie de metodă.

In primul rând vom aminti de şcoala pasivă ale cărei caractere şi defecte sunt următoarele:

1) Urmăreşte îngrămădirea de cunoştinţe, complăcându-se într'un formalism sec.

2) Neglijează colaborarea cu sufletul elevului, adică

Rostită la conferinţele generale pastorale din anul acesta.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

CRONICA INTERNA

Casa mânăstirii Căldăruşani.

Mânăstirea Căldăruşani avea în Bucureşti în piaţa „Sf. Ştefan“ un metoc dărăpănat, care nu se mai putea menţine. I. P. Sf. Patriarh Miron a instituit câţi-va stareţi buni, gospodari, cu cari a adunat primele sume de excedente bugetare, capitalizate în efecte şi bani. Din ele a clădit casa nouă, rămânând din clădirea veche o parte din un zid solid. Casa are în curte un front de 3 ori mai lung şi în faţă alte chilii, parte noi. A costat 3.812.141 lei. Cum Mânăstirea nu avea toţi banii, o parte mare i-a împrumutat arhiepiscopia. Are 4 magazii în parter, dar — nefiind loc comercial — aduc puţină arendă, şi 7 apartamente. Incălzitul cu sobe de teracotă.

Aduce brut 402.000, lei din cari se plătesc impozitele şi se restitue împrumutul. Stăreţia mai răplăteşte anual din împrumut şi din alte venituri ale Mânăstirii.

Biserica dela Hanul Colţei.

Se ştie, că I. P. Sf. Patriarh Miron a instituit la această biserică o epitropie specială, în locul rudelor unor foşti parohieni cari în mod nelegal pretindeau a fi urmaşii ctitorilor. Epitropia — făcând administrare bună, a adunat sume frumoase, din cari a reparat clădirile de chirie, cari mulţi ani au fost cu totul neglijate. Deaceea cheltuelile s'au ridicat la aproape 2.000.000 lei.

Apoi s'au adunat chiriile de pe câţiva ani spre a se face o mare casă, în locul unor dărăpănate vechituri, ce nu se mai puteau repara. In locul lor s'a clădit o frumoasă casă, continuându-se în acea parte Bulevardul I. I. C. Brătianu, casa cade acuma chiar în acest bulevard Nr. 23—25, la un loc comercial şi rentabil.

Are un parter cu 4 magazii şi 4 etaje cu 6 apartamente frumoase. A costat 6.210.000 lei.

Cum biserica nu dispunea de suma întreagă, partea cea mai mare a anticipat-o arhiepiscopia şi acum succesiv se replăteşte acest împrumut. Casa aduce — fiind la loc comercial — 863.000 lei brut; iar curat 690.000 lei.

E deci un plasament foarte rentabil. Din venitele acestei biserici I. P. Sf. Patriarh Miron a dat şi burse şi a crescut 2 orfani de răsboiu la teologia din Atena până la licenţă. Unul e acum acolo la Doctorat.

Astfel biserica are 2 imobile noi foarte frumoase.

---

lucrează cu masa colectivă a elevilor, neglijându-se individualitatea fiecăruia şi creind atmosferă de plictiseală şi lipsă de interese faţă de ceea ce se predă.

3) Un alt mare rău al şcoalei pasive este neglijarea intuiţiei atât interne cât şi externe, mulţumindu-se cu învăţământul rece şi lipsit de stimulent al buchiei manualelor.

4) Mai ales la religie, până de curând şi în unele părţi şi acum se adoptă metoda mecanică a memorizării şi reproducerii pe de rost a lecţiei, metodă greoaie şi lipsită de cele mai elementare principii pedagogice, o metodă care n'are ce mai căuta în învăţământul nostru religios.

Concluzia acestor erezii didactice duce în chip firesc la creiarea unui creştinism mort, cum spune sf. apostol Iacob. Elevul capătă repulsie şi ură faţă de un astfel de sistem de predare şi de aci s'a ajuns la formularea metodei celei mai pedagogice şi practice de predare a învăţământului. Cel dintâi care dă unele sfaturi de îndreptare a metodei pasive este Rousseau. Deci Pestalozzi mai mult ca Rousseau, nu s'a ajuns însă la lămurirea mai de aproape a metodei învăţământului religios decât prin contribuţiile lui Herbart şi Foerster şi în mod aproape definitiv prin contopirea acestora doi de către şcoala müncheniană.

Să vedem, în scurt, contribuţia lui Herbart. Lucrarea sa de „Prelegeri pedagogice“, cu fundamentarea etică a pedagogiei şi cu fundamentarea psihologică a pedagogiei, pedagogia generală şi pedagogia specială, ne arată un sistem bine alcătuit de vederi şi principii pedagogice mai de seamă. Metoda treptelor psihologice se motivează pe faptul că evoluţia cunoaşterii omeneşti are ca punct de plecare intuiţia dela care se ridică apoi la noţiuni şi în cele din urmă dela noţiuni cu sferă mai mică şi conţinut mai mare la noţiuni cu sferă mai mare şi conţinut mai mic (prin abstracţie), M. Bulacu,

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

TELEGRAME.

Telegrama Nr. 16 din 4 Septembrie 1936.

SFATURI ARHIPĂSTOREŞTI.

Cu prilejul conferinţei Consilierilor Culturali de la Buşteni.

Dragoslavele. — In ţara noastră s'au furişat mulţime de curente, cari primejduesc tradiţionalele comori ale sufletului nostru etnic, patriotismul dinastic, românismul şi credinţa propovăduită de biserica strămoşească, singurele isvoare curate şi statornice ale tuturor virtuţilor creştine şi cetăţeneşti. Dacă nu găsim leac contra lor, mergem spre prăpastie; de aceea întreg învăţământul public şi cultura română cu toate ramificaţiile ei trebue să revină la clasicism şi la religia creştină, cari formează şi menţin o sănătoasă mentalitate şi duc la o probată armonie socială. Deci biserica, clerul şi organele ei şi toţi bunii credincioşi intelectuali să stea zilnic şi intensiv cu vorba şi cu fapta în slujba acestei educaţii cetăţeneşti; iar şcoala să nu imiteze în instrucţia publică ţări cu spirit zis democratic, care este în fond necreştin, cosmopolit şi francmason. Alături de biserică şi şcoală, trebue ca guvernele ţării să ia măsuri contra pseudo-libertăţilor faţă de mişcările subversive alimentate de duşmanii din afară, faţă de străinii hrăpăreţi, faţă de gazetăria şantagistă şi de atâţia agitatori travestiţi în piei de oaie. Ţării nu-i trebuesc libertăţi distructive. In această direcţie doresc eu să muncească cei din slujba culturei române, trimiţând tuturor şi de pretutindeni părinteştile noastre binecuvântări.

MIRON, patriarh

Telegrama Nr. 44 din 21 Septembrie 1936.

Breaza. — Cântăreţii bisericeşti din Protopopiatul Breaza-Prahova, adunaţi în conferinţa anuală, exprimă Inaltului lor Stăpân respectuoase omagii şi urări de viaţă îndelungată spre binele Sfintei noastre Biserici.

Preşedinte, *Protopop V. Opriş*

Ş T I R I

Sfinţirea Bisericei din Borsec de către I. P. S. Patriarh

Inalt Prea Sfinţite,

Cu vie bucurie V'am primit scrisoarea, prin care-mi faceţi cunoscut că aţi sfinţit catapeteasma bisericii ridicate în Borsec cu grija şi cu cheltuiala I. P. S. Voastre.

Sunt convins că prin această biserică, importanta staţiune climaterică a Ardealului a fost înfrumuseţată cu una dintre cele mai preţioase

op. cit. p. 379. El nu neglijează partea educativă a învăţământului, iar abstracţia şi apercepţia, a căror însemnătate a fost relevată de Herbart, au fost apreciate şi de şcoala din München. Dar păcatul în care cade Herbart este acela că psiholigia, la el, este mai mult intelectualistă, decât voluntaristă. Nu se observă colaborarea în suflet a cunoaşterii, simţirii şi voinţii.

Ceea ce l-a ridicat mai mult pe Herbart sunt cunoscutele trepte psihologice cu calitatea pentru pătrunderea şi asociaţia, sistema şi metoda, pentru reflexie.

Nedându-se atenţia cuvenită educaţii voinţii în sistemul pedagogic herbartian, acel care a reuşit să creieze şi să îndrumeze pedagogia voinţei, a fost Foerster.

El vrea ca virtutea să nu mai fie ştiinţă a virtuţii, cum învaţă Herbart, ci realizare practică în viaţa creştină. Bazându-se pe marii cateheţi creştini ai Ortodoxismului, el luptă pentru renaşterea spirituală a omului, pentru o viaţă nouă şi înaltă, pentru depăşirea corpului de către spirit, pentru cumpătarea, înfrânarea şi viaţa curată a crştinismului.

Pedagogia aceasta a voinţii combinată şi adequată cu principiile lui Herbart a dat naştere şcoalei münchienene, care a străbătut centrele mai de seamă din Germania şi a ajuns şi la noi prin teologii dele Cernăuţi.

Dar însăşi această metodă münchieniană a fost dovedită chiar în Germania ca insuficientă pentru predarea învăţământului religios.

Infăţişând aceste metode de predare ale învăţământului, am trecut în tăcere denumirea de şcoală activă, care este un alt unghiu de a privi metoda de predare. Ori cum creştinismul nostru a fost întodeauna dinamic, activ, lucrativ, credem că o şcoală creştină activă ne va duce tocmai la isvorul din care au ţâşnit însăşi principiile şcoalei active, la creştinismul primelor secole Studiată în prezent, vom vedea că aşa numita şcoală activă a suferit evoluţia a trei etape, până să ajungă la şcoala activă integrală.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro

podoabe, care va fi un izvor de mângâiere și zidire sufletească pe seama numeroșilor vizitatori. In curând o să-mi rup răgaz pentru a o vedea și de pe acum gust plăcerile pe cari sunt sigur că mi le va prilejui.

Vă mulțumesc din suflet, Inalt Prea Sfințite, pentru prețiosul dar, cu care ați cinstit eparhia Clujului.

Primiți, Vă rog, Inalt Prea Sfințite, asigurarea întregului meu devotament.

Episcop (ss) *Nicolae*

Cluj, la 22 Iulie 1936.

Numirea preoților în învățământ.

Consiliul de avocați al ministerului instrucțiunii a dat următorul aviz, în legătură cu numirea preoților în învățământ:

Preoții parohi sau ajutori trebue să opteze sau pentru preoție sau pentru profesorat.

Decretul lege al cumulului din 17 August 1934 prin art. 5 reglementează numai poziția membrilor clerului cari la data apariției sus zisului decret ocupau și o funcțiune în învățământ permițându-li-se cumulul.

Numirile făcute după data acestui decret se vor face numai dacă preoții optează pentru una din funcțiuni: preoție sau profesorat.

C Ă R Ț I

Pentru elevii din cursul primar, se recomandă **cărțile de religie pentru clasa I, II, III, IV primară** de *pr. Ioan Mihălcescu* decanul facultății de teologie din București și *dr. Petru Barbu* rectorul academiei teologice din Caransebeș, singurele manuale în conformitate cu programa sfântului Sinod. Editura librăriei Pavel Suru, Calea Victoriei, 108, București.

Volumul al doilea din lucrarea: **Hristos în școală,** de părintele D. Călugăr, a ieșit de sub tipar și se poate comanda prin Librăria arhidiecezană, în vederea cateheților în învățământul primar.

Volumul al doilea cuprinde 498 pagini și costă Lei 220 exemplarul, la care se adaogă Lei 20 porto poștal.

SUMAR:

Fericiți cei curați cu inima . . . *Consilier*
Biserica Universității din București. *Cronicar*
Să ne apropiem mai mult de copii (Pentru Cateheți) . . . . . . *Pr. Traian Popescu.*
Un păstor model (Probleme pastorale) . . . . *Trad. d. Gr. Petrov de I. P. S. Nicodem.*
O înaltă vizită canonică . . . . *Pr. I. B.*
Hrană pentru suflet (Pentru predicatori). . . . . *Presbiterul Gh. Duhovnicul*
Rostul asociațiilor religioase (Probleme misionare) . . . . . . *Pr. Ioan N. Oporan*
Vizitele canonice ale I. P. S. Patriarh Miron . . . . *Cronicar*
Metoda de predarea învățământului religios în școala primară . . . *Pr. I. Gagiu-Kiselef*

CRONICA INTERNĂ

Casa mânăstirii Căldărușani . . .
Biserica dela Hanul Colței . . .
Telegrame . . . .
Știri . . . .
Cărți . . . .

La început ea a avut un caracter pragmatic, utilitarist, nu se urmărea decât folosul real atât la obiectele profane cât și la religie.

Instrucția religioasă într'atât este admisă, întru cât îndeplinește rolul de a ne conduce mai bine în viața practică. Inutil să mai stăruim asupra criticii ce i se poate aduce acestui fel de a concepe școala activă.

A doua etapă a școalei active este concepția intelectual materialistă, care pune centrul de greutate pe activitatea musculară, dar nu neglijează influența pe care ideile o pot exercita asupra activității spirituale. Această concepție leagă activitatea internă de cea externă, dar nu face loc activității pur interioare, așa cum reușește să umple și acest gol. A treia etapă: școala activă integrală, care îmbrățișază toate elementele spirituale. Interesant este că promotorii acstei școale noi, care se bazează pe școala activă, își îndreaptă toată atenția către principiile active ale creștinismului—principiile acestei școale active nouă, care-și găsește sursa de întreținere în creștinism, va fi metoda cea mai practică pentru predarea învățământului religios — și acum să o vedem în ce ar consta:

Creștinismul, fiind doctrina care singură se ocupă de cele trei mari facultăți ale ființei umane, adresându-se, adică minții pentru a o lumina, sentimentului, și mai ales lui, pentru a-l entuziasma, pentru a iubi și crede tot ce, prin nădejde, constitue optimismul vieții de aici și de dincolo și, însfârșit, voinței, pentru a da viață prin faptele de fiece zi, principiilor sacre însușite și simțite, este de absolută nevoe ca din aceste caractere distructive ale lui, să reiasă și însușirile esențiale ale metodei învățământului religios.

TIPOGRAFIA CĂRȚILOR BISERICEȘTI. — BUCUREȘTI. — C. 769.

https://biblioteca-digitala.ro / https://bibsinod.ro